

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Synopsis Magnalium Divi Josephi

Ignatius <a Sancto Francisco>

Leodii, 1684

Sect. 1. De Arte D. Iosephi seu cujus artis fuerit?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38500

est rerum humanarum inconstantia & vanitas.

IV. Audiendus hac de re differens Philo Judæus lib. de Joseph: *Quid aliud, inquit, res corporis, nonne somnia sunt? Nonne pulchritudo momentanea pend prius marcescit quam floreat? Ingentes opes sapè una dies absolutæ: multi honoratissimi antea, versis rerum vicibus in contemptum venerunt cum ignominia: Imperia Regum maxima brevi temporis momento subversa sunt. Dionysius Sicilia Tyrannus pulsus Corinthum fugit, & è tanto Principe litterator effectus est. Cræsus Rex Lydia ditissimus Regum, sperans se deleturum Persarum potentiam, non modo proprium regnum amisit, sed & ipse vivus in potestatem hostium redactus minimum absuit quin ureretur. Quali ipsa fortunæ superbia auspiciū fuerit calamitatis. Quod si ita est in istis quid mirum ergo in nostro casu?*

V. Ergo, inquit, rectè Seneca, lib. 6. de Beneficiis cap. 33. *Non parum in illum (idest fortunatum) contuleris, si illi stultam fiduciam permansuræ semper potest: excusseris, docuerisq; mobilia esse que dedit casus, & majori cursu fugere quam veniunt: nec his portionibus quibus ad summum perventum est, retro iri, sapè inter fortunam maximam & ultimam nihil interesse.*

VI. Quod verò Patrem Fabrum Salvator habere voluerit, uti divinæ ejus sapientiæ tribuendum, ita nec ratione, nec mysterio, nec exemplo vacare ostendam Sect. 2. postquam prius viderimus qualis Faber fuerit.

SECTIO PRIMA.

De Arte D. Iosephi, seu cuius artis fuerit?

VII. Qualis Faber fuerit D. Ioseph inter Doctores non ita convenit: illud certum est quod cum Pictores, Pictores, Sutores, Sartores, Vinitores, & id genus artium exercentes non veniant intelligendi sub nomine Fabrorum, utpote qui non Fabri, sed opifices vocari soleant, hinc nullus est (quod sciam) qui D. Iosephum simili artis fuisse existimet. Quæstio igitur

est de aliis artibus à quibus homines Fabri vocari solent.

Cardinalis Caieranus in illud Matthæi c. 3. *Nonne hic est Fabri filius?* censet incertum qua Fabri specie Faber fuerit D. Iosephus: ratio est quia tam nomen latinum *Faber*, quam Græcum *τεκτον* ex quo omnes colligant fuisse Fabrum, extenditur ad Fabros omnis generis, & ex se non unum potius importat quàm alterum.

Propter eandem tamen rationem alii volunt fuisse non Fabrum triviale, seu communem, sed Architectum: quandoquidem non alicujus determinatæ artis in particulari sed generaliter Faber dicatur in Evangelio, confirmant ex eo quod hoc magis congruat, primò, ejus origini & nobili extractioni, Secundò, paritati seu similitudini maritali cum Virgine cui conjunctus fuit, quàm certum est fuisse ingenuam & parentum satis divitum hæredem.

Sed hæc opinio mihi displicet & merito, quia nec Evangelio consonat, nec antiquitati. Non Evangelio, primò, quia qui Christum Fabri filium fabrumque vocabant, Matthæi c. 13. & Marci c. 6. sic loquebantur partim ex contemptu, partim ex admiratione. Ut ex locis illis patet: at quomodo tam contemptibilis Christus si non Fabri fuisset filius seu operarii, sed nobilis Architecti ut illi volunt? Et certè cum Nazarethani ejus concives ad quos ex Judæa reversus cum eorum stupore prædicabat, conferant tantam quam ex ejus ore percipiēbant scientiam cum conditione Patris ejus, quem novērant tantum fuisse Fabrum, proculdubio illud quod dicunt: *Vnde huic sapientia hæc? nonne hic est Fabri filius?* sic debet explicari: Quomodo potest hic tantam scientiam habere qui nequidem litteras discere potuerit? utporè filius tenuis Fabri, cui satis fuit familiam suam modicè sustentare, nec potuisset invenire unde præterea prolem in scholis, ubi scientia acquiritur aleret: non ergo nobilis Architecti filius.

Deinde constat ex Evangelio, parentes Christi Iosephum & Mariam in Præsentatione ejusdem in templo, die ab ejus Nativitate quadragesimo, non aliud quàm quod pauperes, præ tenuitate

Synopsis

Magnificat
D.
Iosephi
SV
at

tenuitate pro eo offerre potuisset; *par scilicet Turrurum*, ut ait Lucas, *aut duos pullos Columbarum*, non ergo D. Iosephus Architectus nobilis.

XII. Quod etiam hæc opinio non consonet Antiquitati patebit ex dicendis infra opinione ultimâ.

XIII. Alii verò censuerunt fuisse Auri-fabrum, ut Gonsalvus Durantus Episcopus Foretranus in notis super caput 58. libri 6. Revelat. S. Brigittæ. Pro hæc sententiâ citatur Hugo Cardinalis in c. 4. Luca ad illa verba, *nonne hic est filius Ioseph?* Sed malè, nihil enim similè habet ibi Hugo, potest tamen hæc opinio fulciri hac ratione: quia scilicet univocum vel analogum nomen absolute prolatum, cum non potest sumi universaliter, stat semper & accipitur pro principaliori seu famosiori univocato seu analogato: Auri-faber autem videtur inter omnes fabros principalior & famosior: sed faciunt contra hanc opinionem quæ adduximus contra præcedentem.

XIV. Alii ferrarium fuisse volunt, inter quos est D. Hilarius in Matth. ad illa verba, *Nonne hic est Fabri filius?* Fabri, inquit, *erat hic filius ferrum igneâ vincens ratione*, &c. D. Ambrosius lib. 3. in Luc. Beda in c. 6. Marci, Leander Hispalensis de Instit. Virgin. c. 23. Isidorus in Reg. Monach. c. 5. Chrysolog. serm. 48. Anselmus in c. 13. Matthæi, Eriicius serm. feriæ 2. post Dominicam 3. Quadragesimæ.

XV. Alii Cementarium fuisse volunt non absque singulari mysterio, ut Christus qui secundum divinam generationem filius ejus erat, qui ex nihilo Mundi fabricam creaverat, idem secundum generationem humanam filius esset Fabri Cementarii, qui & ipse pulchram adeo domum, qualis est Ecclesia, ab imis fundamentis usque ad fastigium erat erecturus. Pro hac sententiâ citatur D. Augustinus serm. 5. de Nativitate. Sed nec hæc duæ sententiæ arrident. Etenim licet Christi Domini nostri dignatio nullam harum abhorreret artium, cum ad humillima quæque sese dimittere voluerit; Ars tamen ferraria cujus & instrumenta cariora & portatu difficiliora sunt, & exercitium maculans atque conspurcans, quemadmo-

dum & artis Cementariæ, in Salvatoris Patrem, Matris Sponsum, utriusque Tutorem, & præsertim ad fugam in Ægyptum & victum fabrilibus operis ubique quærendum minus conveniebat.

Secundò, videtur indubitatum quod Christus (qui Marci cap. 6. dicitur quod Faber ut D. Iosephus) in eadem arte se exercuerit in quâ D. Iosephus; & cum eou filius cum Patre collaboraret: ut quid enim Christus qui ad tempus tantum erat fabrilium exerciturus, donec scilicet hora se manifestandi mundo adveniret, apud extraneum aliam artem discere voluisset relicto Patre amantissimo, quem juvare poterat in suâ arte, ex quâ vivere poterat, quod illi sufficiebat? At quis adduci possit ut credat Christum non minus decentiæ & nitiditatis amantem quàm honestatis, ferrariam aut etiam cementariam quæ maculant & conspurcant exercuisse? licet enim humilitatem Christus semper amplexatus sit, ab indecoro tamen semper abhorruit.

Ultima eaque vera sententia mihi videtur illorû qui dicunt Fabrum fuisse Lignarium, ita D. Iustinus Martyr qui fuit vicinus Apostolorû in dialog. cum Tryph. Iudæo, D. Irenæus lib. 1. contra hæres. c. 17. D. Augustinus & D. Chrysostomus apud D. Thom. & ipse D. Thomas in c. 13. Matt. D. Ambrosius citatus, noster Imperfectus in Matt. hom. 32. D. Bonaventura, Alex. de Ales, Nicolaus de Lyra, Arias Montanus, Gerson, Estius, & infiniti alii: Atque antiquissimâ fuisse in Ecclesiâ sententiam istam colligitur ex libro licet aliunde apocrypho de infantia Salvatoris, ubi miraculum à Christo in officinâ Iosephi lignariâ factum refertur: ex Sozomeno item lib. 6. cap. 2. ubi hæc ille. *Cum Iulianus esset bellum contra Persas facturus, & minatus fuisset se post bellum Ecclesiam graviter afflicturum, & petulanter insultaret filium Fabri, nihil illis afferre posse subsidii: Vir quem dixi hanc de eo pronunciarit sententiam. Iste Fabri Filius arcam ei ligneam ad mortem parat.*

Theodoretus verò in eandem rem: *Antiochia*, inquit, *vir quidam optimus, qui longo tempore puerorum Pedagogum ageret, familiaris erat, quippe eruâtior quàm vulgus Pedagogorum esse cõuevisset.*
Princeps

Princeps Doctorum temporis illius Libanius, fuit ille apud Sophistas nobilis, qui impius & in expectatione victoriae Iuliani imaginans minas: quarit de Pedagogo illo per derisionem nostrorum quid faceret Fabri Filius? At ille repletus divina gratia quod paulo post eventurum esset praedixit. Respondit enim Sandapilam (seu arcam funeream) concinnare fabricatorē huius universi, quem tu, inquit, Sophista perrisum Fabri Filium nominasti. Nec multis post diebus nuncium de morte furiosi Imperatoris, ipseque in Sandapila allatus est, & iactantia minarum cum maxima Dei gloria evanuit.

XIX. Hanc ergo sententiam & nos eò libentius amplectimur quod antiquissima sit in Ecclesiā, quod communi consensu recepta consuetudo Sanctissimum Patriarcham manu ferram tenentem, aut unā cum Jesu aesciā lignum scindentem, non verò cum aliarum instrumentis artium depingendi. Quod Historia Orientalis apud nostrum Hieronymum Gratianum fabrum lignarium fuisse tradat & carpentarium, quod hęc sententia careat incommodis aliorum quæ supra tetigimus, & ferè frustra, cum illa nullum unquam in Ecclesia cursum habuerint, quod ipsum etiam *Fabri* nomen Doctissimo Estio in cap. 13. Matthæi observante, per se & absque determinatione positum communius accipiatur pro fabro lignario quàm pro alio: Denique quod de huius artis non ignobili nomine non pauca cum ex sacris tum ex prophanis literis profertur possint, propter quæ minimè dedecuerit D. Josephum & Christum eius filium pauperes voluntarios & ex labore manuum victitabundos illam exercere. Siquidem Genes. cap. 6. ante diluvium Patriarcha Noë arcam de lignis, & post diluvium Altare Domino fabricasse legitur; & 1. Paralip. cap. 9. vers. 15. Non sine honore inter Principes familiarum numeratur Bacbacar Carpentarius: In prophanis verò, Homerus lib. 5. Iliad. laudat Harnoydam fabrum lignarium, quod Parid naves fabricasset. Et idem Homerus libro Odyss. c. 23. ut & Elianus lib. 7. variar. histor. Ulysses insignem Græciæ Regem ab eisdem artis peritiā commendant: & Plutarchus in Pericle

refert Arthemionem fabrum lignarium ob huius artis peritiā in lecticā vectum fuisse: ut merito propterea Franciscus Patricius lib. 1. de Instit. Reipub. tit. 9. hanc fabricæ architecturam ut Reipublicæ pacis bellique tempore præceteris necessariam aliis omnibus anteponat; Lege etiam Chassaneum Catal. de gloria mundi part. 11. Consider. 42. & Tiraquell. Jurisconsult. de Nobilit. cap. 34. num. 40. & 41. §. *Fabri quoque.*

Vide quoque P. Suarez ad 3. part. D. Thomæ tomo 2. quaest. 3. disp. 17. sect. 3. ubi hanc quaestionem fusè tractat. Hinc Lignarii in urbe Romæ fabri ut scribit Octavius Pancirollus Region. 1. Ecclesiam 12. Sancto Josepho dicatam detribens, huic ut suo imprimis Patrono anno 1396. (57. scilicet annis postquam in unum Sodalitium coaluerat) novi operis Ædem fabricandam locarunt supra illam quæ Sancti Petri in carcere dicitur, quam à vicinarum Sancti Lucae & Sanctæ Martinæ juribus eximendam curarunt, atque ex Indulto Gregorii Pape XIII. quotannis reum unum periclitantem de capite è vinculis eximunt Festo S. Josephi die, quando etiam orphanas pauperes quæ lignariorum filias collatā stipe in matrimonium collocant.

Dubium autem non est quin multò etiam priùs alibi ejusdem officij Professores tali se Patrono commendarint. Antuerpiæ certè jam indè à primâ ejusmodi Collegiorum fabrilium divisione Lignarii patronum agnovèrunt D. Josephum, eique in Basilica istius Urbis primariā, quæ nunc est Cathedralis, Altare & Sacellianam habuèrunt fundatum.

Neque ingenitæ veræque nobilitati quali fulgebat D. Joseph, utpotè Davidis Regumque sequentium filius derogat honesta mediocritas vel virtuosa paupertas, adeoque nec artis honestæ & decentis exercitium, modò talis paupertas non ex vitio procedat, quamvis mundanus splendor, pomposusque luxus non adluceant. Non enim minùs Job nobilis in sterquilino & miseriis ex ejus vitio minimè procedentibus, quàm in abitarum rerum opulentia? Aut Jacob minus filius Magnorum Patriarcharum

Synopsis

Magnabit
D.
Josephus
SV
1711

charum ex causis occurrentibus in alieno servitio, quàm in Paternâ domo? An minùs noster Nunnius Alvarez Dux Bragantinus ex ejus sanguine Reges Lusitaniæ moderni, magnus aut nobilis in habitu & ministeriis humilis conversi in Conventu nostro Ulyssiponenfi anno 1431. cum opinione sanctitatis defunctus, quàm in Mundialibus purpurâ, paludamento & heremiis. Vide P. Lezanam tom. 4. Ann.

XXIII. Rectè igitur Maximilianus Imperator cuidam summâ pecuniæ ingenti nobilitatem affectanti, respondit. *Disare te possum, sed nobilitare non nisi te propriâ virtus potest.* Et idò Cardinalis Baronius in Apparatu ad Annales Ecclesiasticos: Deligitur, inquit, in maritum Virginis Vir justus Joseph, ejus contribus ex stirpe David oriundus, sed officio faber: neque enim ad pecuniam, neque ad honores inspicere, sed ad genus per antiquam lineam ductum atque probatum in contrahendis nuptiis penes Judæos fuisse consuetudinem, testatur Josephus contra Appionem lib. 1. cum agit de matrimonio Sacerdotum: ut non mireris si viro fabrilis ætatis, Sacerdotum consilio, quorum esset officium, cum de his quæ semel Deo essent oblata, disponere, nuptiis traditam audias, Hæc Baronius.

XXIV. Adde pro Coronide quod tanta fuit D. Josephi claritas ut ne vel à fortunâ, vel à parentibus nobilitari videretur, sed ipsam paupertatem & artes ab ipso nobilitatas, oportuerit talem ipsum esse & ipsius Patres, ut licet veterem profapiam non detriverint, fuerint tamen sine dignitate & opibus.

SECTIO II.

Cur Patrem Fabrum Salvator noster habere voluerit?

XXV. **S**ed esto Ars lignaria quam exercuisse D. Josephum & cum ipso filium ejus JESUM constat ex dictis Sectione præcedenti, non fuerit ita ignobilis ut ipsos dedecuerit tam nobiles, an non tamen mirandum & valdè mirandum Salvatorem nostrum Æterni Patris Filium, Patrique per omnia æqualem,

cum, inquam, qui habet in scemore suo scriptum, *Rex Regum & Dominus dominantium*, Fabri filium esse voluisse? voluisse, inquam, ut ille quem elegerat habere Patrem in terris faber esset tenuis? Hujus rei causas hic inquirimus, eas maximè quæ ad ædificationem nostram spiritualemque nostrum profectum quem hoc opere intendimus conferunt, satis enim hæcenus in curiosis hæsimus.

Dico ergò pro primâ, non tantum Saluator voluit esse filius mediocris fabri, sed etiam Deus infinitâ ac incomprehensibili suâ providentiâ res ita disposuit ut D. Josephus ex Regibus descendens, Regum ac Regni hæres verus ac legitimus, & Regno destitutus & modicus nasceretur, & procedente ætate fabrilem ad querendam vitam discere debuerit & exercere, quia futurum erat ut esset Pater Verbi sui incarnandi: Cum enim filius Dei in hunc mundum venerit, ut vanitatem mundi damnaret, ut contemptum rerum periturarum & voluntariam paupertatem mortalibus persuaderet, debuit certè ipse exemplo suo id præstare quod à nobis obtinere volebat: præstitissetne autem illud exemplo si Patrem elegerat ex Regibus, Regno, Regni que divitiis & opulentiâ orientem.

Hinc Gersem. de Nativit. Mariae Considerat. 1. ait. *Cum Maria & Joseph fuerint de Regiâ stirpe progeniti, quo pacto voluit Deus, quod ipse Joseph ejus Nutritius servilibus intenderet? Fuit enim Faber lignarius. Et similiter dicit Hieronymus Mariam operi textrino operam dedisse. Mirandum certè non est, quia Prædicator & Amator paupertatis honeste JESVS voluit in paupertate honestâ nasci, & laboriosissimus cum laborantibus educari. Vide de ipso Sancto Joseph verificatum est. Beatus es & bene tibi erit, labores manuum tuarum quia manducabis, ut dicitur psalm. 127.*

Egebat ergò Christus Dominus pro nobis pauper factus, egebat & Sanctissima Mater ejus Virgo honestissima provido in terris Nutritio: Nec Patrem opulentum sibi, nec Sponsam Matri contra paupertatis sanctæ propositum & exemplum, sed laboriosum ac industrium voluit, qui & sibi & Matri

in